

ב"ה

חג הסוכות

לצאת החוצה כשרוחות קרות נושבות

מבואר בטור¹, ש"אף על פי שיצאנו ממצרים בחודש ניסן לא צונו לעשות סוכה באותו הזמן, לפי שהוא ימות הקיץ, ודרך כל אדם לעשות סוכה לצל, ולא היתה ניכרת עשייתנו בהם שהם במצוות הבורא יתברך, ולכן צוה אותנו שנעשה בחודש השביעי (תשרי), שהוא זמן הגשמים, ודרך כל אדם לצאת מסוכתו ולישב בביתו, ואנחנו יוצאין מן הבית לישב בסוכה, בזה יראה לכל שמצות המלך היא עלינו לעשותה".

ויש לבאר המוסר השכל שלמדים ממצות ישיבת סוכה (כשם שמכל מצוה יש ללמוד מוסר-השכל²), כולל גם מקביעותה בזמן הגשמים דוקא, כדלקמן.

ובהקדמה: תורתנו הקדושה נקראת "תורת חיים"³, כיון שענינה ותוכנה שמקיפה וחודרת את כל חייו של האדם, החל מרגע לידתו ועד לאחרי מאה ועשרים שנה.

כלומר, ענינם של התורה ומצות אינו באופן שמוטל עליו חיוב לעשות פעולות מסוימות בזמנים מסויימים ולאחרי זה נעשה חפשי להתנהג כרצונו, כי אם באופן שחודר ומקיף כל חייו, כך שכל ענין וענין שעוסק בו צריך להיות על פי ציווי והוראת התורה.

¹או"ח סתרנ"ה.

²ראה קונטרס לימוד החסידות פי"א ואילך (אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ ח"ג ע' שנא ואילך. וראה גם שם ס"ע ריט ואילך). וראה גם לקו"ש חכ"ז ע' 74 ועוד.

³ראה אכות דר"ג ספלי"ד. זח"ג נג, ב.

ויתירה מזה - כמובא בחסידות⁴ שתכלית העבודה היא שאפילו השינה של יהודי (שאז אינו עושה שום פעולה) צריכה להיות על פי תורה, כך שגם בעת השינה יהיה ניכר עליו שהוא יהודי, וכיון שדורשים זאת ממנו, בודאי שביכלתו לפעול זאת על עצמו - משום שגם בעת השינה, כיון שנשאר בו קיסטא דחיותא⁵, הרי הוא בעל הבית על עצמו, וראיה לדבר מהדין בנגלה דתורה ש"אדם מועד לעולם כו' בין ער בין ישן"⁶, היינו, שחייב גם על היזק שגרם בעת השינה, משום שגם אז הרי הוא בעל הבית על עצמו.

וענין זה (שגם בעת השינה ניכר עליו שהוא יהודי) נעשה על ידי זה שקודם השינה הרי הוא מתכוון ושוכב לישון כיהודי - בהיותו חדור בידיעה והכרה שגם בעת השינה "ה' נצב עליו . . . ובוהן כליות ולב"⁷, וגם אז הוא עבדו של מלך מלכי המלכים הקב"ה - שהכנה זו (קודם השינה) פועלת על השינה, שגם השינה היא שינה של עבד.

ויש להביא רא"י שההכנה לפני השינה פועלת על השינה - שרואים במוחש שכאשר אדם שוכב לישון מתוך החלטה לקום בשעה מסויימת, הרי הוא מתעורר משנתו בזמן שהחליט לקום. כלומר, אף שהחלטה היתה קודם השינה, ולאחריה הרי הוא ישן, מכל מקום, כיון שקודם השינה החליט בהחלטה גמורה, פועלת ההחלטה גם בעת השינה.

ועל דרך זה בנדון דידן – שכאשר שוכב לישון כדבעי (מתוך ידיעה והכרה ש"ה' נצב עליו"), הרי זה פועל שגם השינה עצמה תהיה כדבעי, אשר, לא זו בלבד שבעת השינה לא יארעו לו ענינים בלתי-רצויים חס ושלום, אלא

אדרבה, שנשמתו תעלה למעלה לשאוב לה חיים⁸, לקבל תוספת כח וחיות כו'.

זאת ועוד: ענין זה שהתורה היא "תורת חיים", שחודרת ומקיפה את כל חיי האדם, הוא בתקפו בכל הזמנים ובכל המצבים, שהרי התורה היא נצחית.

---

⁴ראה מאמרי אדה"ז הקצרים ע' תקמ. סה"מ קונטרסים ח"ם שדמ, א. ועוד.

⁵ראה זה"ג קפג, א.

⁶ב"ק נו, סע"א) במשנה. (וש"נ

⁷תניא רפמ"א.

⁸ב"ר פי"ד, ט. וראה פדר"א פי"ב.

יכול יהודי לטעון: הנהגה כזו - שכל חיי האדם יהיו חדורים בתורה - היתה אפשרית בזמן הבית, במעמד ומצב של אור וגילוי, מה שאין כן בזמן הגלות במעמד ומצב של חושך - כיצד יכולים לפעול הנהגה כזו?!

והמענה לזה - כאמור - שהתורה היא נצחית, ובמילא, הרי היא "תורת חיים" לא רק בזמן הבית, אלא גם בזמן הגלות.

ואדרבה: מצד התגברות החושך בזמן הגלות - צריכים להוסיף עוד יותר בעניני התורה כדי להאיר את חשכת הגלות.

...וכל זה מודגש בתוכנה של מצות סוכה: לכל לראש בנוגע לאופן קיום מצות סוכה⁹ - שכל עניני האדם, אכילתו ושתייתו כו' ואפילו שינתו, נעשים בסוכה, ובהם ועל ידם מקיים מצות סוכה - שבזה מודגש שכל עניני האדם חדורים במצוות התורה, כאמור, שהתורה היא "תורת חיים".

ועוד ועיקר, בנוגע לקביעת הזמן דמצות סוכה בחודש תשרי דוקא, ולא בחודש ניסן (שבו יצאו ממצרים): כשם שהיציאה לסוכה כפשוטה ניכרת ונחשבת למצוה לא בחודש ניסן, ימות החמה, שהשמש מאירה בתקפה, ואז היציאה לסוכה היא דרך העולם מצד טובת האדם, אלא אך ורק כשנעשית בימי תשרי, ימות החורף, לאחר שתשש כחה של חמה¹⁰, ובחוזן נושבות רוחות קרות ויורדים גשמים (שלכן דרך העולם מצד טובת האדם היא להכנס לבתים דוקא) –

כן הוא גם בעבודה הרוחנית: בחודש ניסן, זמן היציאה ממצרים, ימות החמה, שאור השמש, "שמש הוי"י"¹¹, מאיר בתקפו, ומיום ליום הולך וניתוסף בהגילוי ד"שמש הוי"י" - אזי כשיהודי יוצא מביתו (לסוכה, שתוכנה של יציאה זו הוא כדי) להאיר בחוזן - אין בכך משום מצוה, שכן, זהו דבר טוב ונוח;

---

⁹ראה גם תו"מ ה"ג ע' 262.

¹⁰ראה תענית מסופה.

¹¹ע"פ תהלים פד, ים. וראה לקו"ש ח"ח ע' . 310 וש"נ.

דוקא בחודש תשרי, לאחר שתשש כחה של חמה, שהגילוי ד"שמש הוי" אינו מאיר בתקפו, ועד שאינו מאיר לגמרי, כך שבחוף שורר חושך, ולא עוד אלא שמנשבות רוחות קרות וכו' - אזי ישנו החיוב (דמצות סוכה, שתוכנה) שיהודי יצא מן הבית להאיר את הרחוב!

וכאשר מתנהגים באופן האמור - שעם היות שנמצאים בזמן ובמעמד ומצב של חושך וקור, מכל מקום, יוצאים מן הבית (לסוכה) להאיר את הרחוב - אזי זוכים לקיום היעוד "כל האזרח בישראל ישבו בסוכות"¹², "האזרח לשון עתיד, מה שאני עתיד להזריח .. לעתיד לבוא"¹³.

קטע משיחת יום ב' דחג הסוכות, רשימת השומעים בלתי מוגה

תו"מ ה'תשי"ב ע' 30

---

¹²אמור כג, מב.
¹³לקו"ת דרושי שמע"צ פח, ג. ובכ"מ.

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולעיני הרב גבריאל נח וזוגתו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"ת ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחיו
שלמה נחמ"ה, צביה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,
שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה